

Achilles

In 1873 te Zaandam opgerichte gymnastiekvereniging, aanvankelijk ook als schermvereniging bekend onder de naam Gymnastiek- en Schermvereniging Achilles Zaandam, voorheen Gymnastiek- en Exercitievereniging Achilles. Enkele jongelui, Jan Cornelis Keg, Cornelis Pieter Korff, Cornelis Mats Jr. en Arend Latenstein sloten zich aaneen om na het verlaten der school de gymnastiek nog te kunnen blijven beoefenen. Dit gaf aanleiding tot de oprichting.

10-jarig bestaan

Zondag 8 juli 1886 was het juist dertien jaar geleden dat de Gymnastiek- en Scherm-vereniging Achilles hier te Zaandam werd opgericht. Had zij in het 10-jarig bestaan dikwerf met grote zwaarigheden te kampen, als een Phoenix is zij telkens uit haar as verrezen en prijkt ze thans weer in ons midden in volle bloei.

Het bestuur besloot dan ook de stichtingsdag feestelijk te herdenken waartoe, na afloop van de gewone vergadering op zondagnamiddag, een rijtoer voor de werkende leden was georganiseerd naar Purmerend en terug langs de Zaanstreek naar Zaandam. Deze tocht, door het schoonste weer begunstigd, werd tot aller genoegen volbracht en besloten met een soupé in Café Suisse, waarop menige toast werd uitgebracht op het welzijn, het voortbestaan en de bloei der vereniging.

Het deed goed dat een achttiental jeugdige, frisse jongelingen, allen met het insigne en de bondspet versierd, zo opgeruimd en prettig te zien feestvieren, terwijl wij vertrouwen dat het tweede deel van het feest, dat op woensdag 11 juli dezer zal gevierd worden, en bestaan zal in een openbare uitvoering, opgeluisterd door muziek en besloten met een danspartij, niet minder zal tonen hoe nuttig deze vereniging voortdurend blijft werken.

Op die avond werd door de heer Pieter J.C. van der Werve aan de Vereniging een fraaie presidentshamer met toepasselijke inscriptie vereerd, terwijl als een feestgave door de ijverige secretaris, de heer Cornelis van de Stadt Willemsz, aan de werkende leden een boekje werd aangeboden, bevattende een overzicht van de geschiedenis der vereniging sedert hare oprichting in 1873.

Aan dat overzicht ontleen wij onder anderen, dat de naamlijst der leden in die 10 jaren juist 100 personen opgeeft; dat zij thans bestaat uit 24 werkende, 62 kunstlievende en twee ereleden; dat er menigmaal aan wedstrijden en bonds-uitvoeringen is deelgenomen; dat op 9 juni 1876 door en namens enige dames een prachtige banier aan de vereniging werd vereerd en meer dergelijke herinneringen. Wij maken gaarne de woorden van de verdienstelijke secretaris tot de onze en wensen met hem dat Achilles steeds moge bloeien, zich uitbreiden en nuttig werkzaam zijn, want zij kweekt levenslust en levensmoed, ze schenkt kracht en volharding.

Na een tijdperk van grote bloei, volgden enige jaren van kwijnend bestaan, waaruit Achilles in 1907 werd opgewekt tot krachtig leven, zodat de vereniging dank zij de krachtige leiding van de directeur, de heer P. H. Dierdorp, 35 jaar na oprichting in bloeiende toestand verkeert.

40-jarig bestaan

Op zaterdag 21- en zondag 22 juni 1913 werd groot feest gevierd vanwege het 40-jarig bestaan van Gymnastiekvereniging Achilles te Zaandam, oprichters waren Jan Cornelis Keg, Cornelis Pieter Korff, Cornelis Mats Jr. en Arend Latenstein. Eerstgenoemde twee waren nog in leven. Het hoofdbestanddeel der feestviering betrof de verenigings- en personele wedstrijden. Daarmee gingen enige feestelijkheden gepaard. Het feest werd zaterdag geopend met wedstrijden voor de aspirant-leden op één der schoolpleinen. Hoewel het regende dat het goot was de jeugd in de stemming en spanden

de jongens en meisjes zich duchtig in om de prijzen deelachtig te worden.

De uitslagen waren: Jongste meisjes: evenwichtsoefeningen: 1e prijs Marie Ton, 2e prijs Annie Huizinga. Baldragen: 1e prijs Marie Ton, 2e prijs Christina van der Wel.

Oudste meisjes: Balwedloop: 1e prijs Marie Wafelbakker, 2e prijs Esther Peereboom. Hinderniswedloop: 1e prijs Nelly Kuijper, 2e prijs Agatha Molenberg.

Jongste jongens: Vaatjesrijden: 1e prijs P.F. Ranshuijsen Jr, 2e prijs Johan Maasdam. Zaklopen: 1e prijs H. Oostmeijer, 2e prijs Hendrik Mastenbroek.

Oudste jongens: Hinderniswedloop: 1e prijs W.A. Reijneveld, 2e prijs C. de Boer. Wagentje trekken: 1e prijs G. Endt, 2e prijs M.J. Drijver.

's Avonds werd in feestgebouw Prins Hendrik aan de Prins Hendrikkade in Zaandam receptie gehouden. Velen kwamen hun gelukwensen aanbieden. Na afloop der receptie werd gespeecht. Allereerst voerde het woord [jhr. mr. C.A. Elias](#), burgemeester van Zaandam en voorzitter van het erecomité. Onder aanbieding van een krans namens dit comité wees de burgemeester er op, dat de vereniging thans zeer krachtig is, waardoor zij hem doet denken aan een mens van 40 jaar, van wie getuigd wordt, dat hij in de kracht van het leven is.

Ook is de vereniging, hoewel zij met tegenspoeden te kampen had, nog nooit getroffen in de hiel, de enige kwetsbare plaats van Achilles. Algemeen wordt thans het grote nut der gymnastiek erkend, want van haar beoefenaars wordt geëist tucht, eenheid van gedachten en tegenwoordigheid van geest. De burgervader eindigde met een gelukwens aan de nog levende oprichters.

Dan sprak de heer Lodewijk J.A. van Ekeren namens het bestuur van het gewest Noord-Holland, die hulde bracht aan bestuur en directeur. Vervolgens kwam de heer Johan B. van Zuijlen, penningmeester van het N.G.V. namens het hoofdbestuur complimenteren en bracht onder meer in herinnering het verschil van mening omtrent de propagandistische waarde van wedstrijden. Namens de Zaanse Turnbond sprak de heer Pieter Hendrik Dierdorp. Op hem volgde de heer Cornelis P. Korff, één der oprichters die uit de jeugd van Achilles enige leuke momenten releveerde. Eindelijk werden nog kransen aangeboden door de heren Jan Belkum namens Concordia en Carna, Simon Hooij namens Victoria en C. Theinert namens Olympia, alle zusterverenigingen te Zaandam.

De heer Hendrik J. Ketel, voorzitter der feestvierende vereniging bedankte alle aanwezigen en eindigde met een dronk op het erecomité, op de groei en bloei der stad Zaandam en op de vooruitgang van het N.G.V. Verschillende telegrafische gelukwensen kwamen in. Na afloop der receptie vond in de tuin een concert plaats. Tegelijkertijd begonnen de verenigingsstrijden, welke heden, zondag, worden voortgezet, aangevuld met personele wedstrijden.

50-jarig bestaan

7 juli 1923, jeugdige vrouwelijke leden van de Gymnastiekvereniging Achilles op de stoep van het gemeentehuis op de Burcht in Zaandam, in het kader van het 50-jarig bestaan. Bovenste rij van links naar rechts; Alie Loon, Annig Hazelhoff, Dini Verhoef, Lena Schoemaker, Nel Staal, Trien Vet, Truus Lutje Hulsink, Brigit Mus en Dirkje Dik. tweede rij: Jo Steens, Wil Mus, Corrie Dorpema, Gré Hoorn, Trien Baas, Alie van Fucht, Titia Rinses, Tiny Fris, Nel Hille, Anneke Minderhoud en Bep Helling. derde rij: Willy Teeling, Willy van Iddekinge, Immy Schoemaker, Mieke de Goeje, Lea Dierdorp, Guret van Zeeventer, Hilda Prins, Suze de Wit, Gré Perk en Trien Bakker. vooraan: v.l.n.r. Maja Eisendrath, Ina Vader, Claudia de Goeje, Wil de Jong, Maria Koster, Grietje Weber, Annie Dijkstra, Gré van Duyn en Rita Buys.

Maja Eisendrath vooraan links (28 maart 1917), dochter van huisarts Bernard Eisendrath, Botenmakersstraat 108, overleefde evenals alle leden van het gezin de oorlog na verscheidene omzwervingen niet. Vader, huisarts Bernard Eisendrath bracht zichzelf om het leven in oktober 1942 met een dosis cyaankali, oma Emma Juchenheim-Steinberg stierf waarschijnlijk op weg naar Sobibor, de kinderen Iris, Lidy, en Maja werden door verraad opgepakt. Iris en Lidy werden vergast in Auschwitz, moeder Selma Eisendrath-Juchenheim kwam om in de gaskamers van Birkenau en Maja werd op 9 juli 1943 in Sobibor vergast. Rolf wordt in Parijs opgepakt en komt op 7 maart 1944 om in werkkamp Dora.

60-jarig bestaan

In 1933 vierde de Gymnastiek- en Schermvereniging Achilles haar 60-jarig bestaan op eenvoudige doch opgewekte wijze. De tijdsomstandigheden verhinderden grote feesten op touw te zetten, doch de receptie, die in het gebouw Van Poeteren werd gehouden heeft het bewijs geleverd, dat Achilles in een bloeiende toestand verkeerde en zich mag verheugen in de sympathie van zeer velen. Dat toonden de vele bloemstukken en de vele en hartelijke toespraken, waarmee vertegenwoordigers uit turnkringen en afgevaardigden van plaatselijke sportverenigingen de 60-jarige geluk wensten.

De heer Pieter Hendrik Dierdorp, die gedurende 26 jaar het leiderschap in Achilles bekleedde en voor de wijze waarop hij dit doet, van alle kanten oprechte hulde werd gebracht, heeft in een goed samengevatte speech enkele aardige schetsen gegeven uit het leven van de 60-jarige. Burgemeester [Ter Laan](#) wenste namens de Zaanse burgerij Achilles geluk. Aan het slot verschaftte de voorzitter, de heer Drs. A. Bakker, aan de heer Willy Eggers, in opdracht van de algemene vergadering, het erelidmaatschap, om hem te huldigen voor het vele goeds dat hij voor Achilles heeft gedaan.

Gedurende een korte periode na de Tweede Wereldoorlog was een volleybal-afdeling actief.

In 2007 is een [einde](#) gekomen aan het bestaan van Achilles.

Bronnen oa: [De Telegraaf Algemeen Handelsblad](#)

From:

<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/> - ZaanWiki

Permanent link:

<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/doku.php?id=achilles>

Last update: **2018/01/03 22:10**

